

Rural Development Programme 2007-2013

Regulation (EC) 1698/2005

Axis IV – Measure 421

“ ISOLA SALENTO LAG “

Application form

Transnational Cooperation Project

Legal representative LAG Isola Salento	Cosimo Marrocco
Project code	
Date of receipt	

TRANSNATIONAL COOPERATION PROJECT

Section I GLOBAL PROJECT

1. TITLE OF THE COOPERATION PROJECT

STRAW & STONES BASEMENT OF SUSTAINABLE AND STRONG PARTNERSHIP

2. SHORT TITLE

STRAW & STONES

3. LAG LEAD PARTNER

Full name of the Lead partner:

Panevėžys Distric Local Action Group (LAG)
Address: Anykščių str.4, LT-35171 Panevėžys, Lithuania
telephone/fax: .+37045460169
e-mail: e.lunskis@gmail.com, rasavvg@gmail.com

Coordinator of the cooperation project

name, surname, e-mail, telephone number: : Rasa Visockienė rasavvg@gmail.com, .+37045460169

Region/ Managing Authority/Autonomous Province

The Ministry of agriculture of the Republic of Lithuania (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija)
Contact person for cooperation (name and surname): Jolanta Vaičiūnienė
Address: Gedimino av. 19, LT-01103 Vilnius, Lithuania
telephone/fax: +37052391276, +37052391212
e-mail address: jolanta.vaiciuniene@zum.lt

4. LAG AND NO LAG PARTNER

Complete name Partner 1:

Isola Salento Scmrl Local Action Group (LAG)
Address: Piazza Assunta, 19, 73025 Martano (LE), Italy
telephone/fax: Tel.+3908361956311, fax +3908361950365
e-mail: Info@isolasalento.org

Contact person for cooperation

name, surname, e-mail, telephone number: Tommaso Laudadio, +3908361956311, Info@isolasalento.org

Region/ Managing Authority/Autonomous Province

Regione Puglia - Area Politiche per lo Sviluppo Rurale

Contact person for cooperation (name and surname): Dr. Giovanni Granatiero

Address: Lungomare N.Sauro 45/47 - 701210Bari, Italy

telephone/fax: +0390805405217

e-mail address: giovanni154@tiscali.it

5. DESCRIPTION OF COOPERATION PROJECT**Background**

The background of this project is in the common idea of 2 Lags to implement the development and strengthening of sustainable activities, local products, innovative and renewable energy promotion in rural areas in 2 partners local action groups territories through implementation of common project activities, exchanging good practices of local development strategies and LEADER method implementation.

The Special project aim is to strengthen and to develop ecological, exclusive, representing local product and handicrafts, using renewable energy local initiatives, strengthening the human resources, project partners regional competitiveness and sustainable development.

Continuance, complementarities and/or integration of the project with other cooperation and not cooperation projects on going and completed

The project is in the continuance and complementarities of the on going rural development projects, foreseen and sustained by 2 Lags, about develop ecological, exclusive, representing local product and handicrafts, using renewable energy local initiatives.

Overall objective

- to organise feasibility- study visits among partners local action groups implementing common activities:
- to organise practical workshops and trainings, presenting exceptional activities, initiatives, handicrafts, strengthening local business and entrepreneurship in Isola Salento and Panevezys district LAGs partners regions and using local resources:
- to implement – in the italian LAG area - a Local Pilot Project of a rural building with eco-friendly construction techniques with the use of waste products of agriculture and secondary materials, not included in Annex 1 of the CE Treaty, as straw & stone, and alternative geothermal, solar, fotovoltaic and wind energy resources application in rural building.
- to build long term partnership among partners LAGs:
- to prepare and to publish transnational project publication where will be presented the list of learned lessons, implemented research results, best practices presentations of partners LAGs territories.

Operational objective

- to organise feasibility- study visits among partners local action groups implementing common activities:
 - to organise and to make joined renewable energy development research and feasibility evaluation in Panevezys district and Isola Salento LAG territories;
 - to organise practical trainings during LAGs representatives study visits in order to present local products, handicrafts as business or/and entrepreneurship possibilities;
 - to present local resources and best practice (ecological construction from straws technology, eco-farming, ecotourism, renewable win sun, earth energy presentation) during LAGs representatives study visits;

- to organise Panevezys district handicrafts, local products, innovative activities presentation-fair in Italy and Isola Salento territory handicrafts, local products, innovative activities presentation – fair in Lithuania;
- to organise practical workshops and trainings, presenting exceptional activities, initiatives, handicrafts, strengthening local business and entrepreneurship in Isola Salento and Panevezys district LAGs partners regions and using local resources:
 - one week educative – demonstrative workshops of experts in partner LAG (demonstration and presentation of ecological construction from straws in Italy using local straw bales and mosaic crafts demonstration from local stones and local material in Lithuania)
- to implement – in the Italian LAG area - a Local Pilot Project of a rural building with eco-friendly construction techniques with the use of waste products of agriculture and secondary materials, not included in Annex 1 of the CE Treaty, as straw & stone, and alternative geothermal, solar, fotovoltaic and wind energy resources application in rural building.
- to build long term partnership among partners LAGs:
 - LEADER conference – future perspectives of LEADER method, local development strategy, LEADER method implementation in Panevezys district and in Isola Salento LAG territory;
 - Final project conference presenting the outcome and results of transnational project and planning follow up (next steps)
- to prepare and to publish transnational project publication where will be presented the list of learned lessons, implemented research results, best practices presentations of partners LAGs territories

Main theme of the project

Main theme of the project is the development and strengthening of sustainable activities, local products, innovative and renewable energy promotion in rural areas in 2 partners local action groups territories through implementation of common project activities, exchanging good practices of local development strategies and LEADER method implementation.

Pre-development activities

- May 2012 - Briefing in the Panevezys Lag area between Italian and Lithuanian LAGS
- June 2012 – Briefing in Isola Salento Lag area between Italian and Lithuanian LAGS
- October 2012 – Briefing and Convention in Isola Salento Lag Area between Italian and Lithuanian LAGS

Description of the activities provided

Activity	Place	Description
1. Project preparation activities (selection of participants, groups preparation, preparation of local resources and region presentation)	LAG IsolaSalento and Panevezys distric LAG territory	Target group members (small business, countryside tourism representatives, craftsmen, artists, farmers and other local inhabitants promoting or interested in ecological, recycling, other innovative and friendly environmental activities, local policy and LAG representatives) selection and preparation. Both project partners are responsible of participants group formation and preparation. Each LAG participant group, up to 15 persons, will be formed from different sectors representatives who are interested to get and to share with their own experience, skills and knowledge in ecology, renewable energy, local entrepreneurship, handicrafts fostering fields, with respect of gender balance. Preparation for feasibility-study visits, their organization and implementation. Organisation of initial meeting/discussions with selected

		participants to present project aims and planned activities, their input, responsibilities. Participants will present the region, their own products, services, resources (to prepare presentation about LAG region) and will discuss about partnership need and possibilities.
2. Implementation of common research	LAG IsolaSalento and Panevezys distric LAG territory	Making feasibility study and evaluation on the theme of renewable energy, implemented ecological activities in Panevezys district and Isola Salento LAG territories. The aim of the research to learn about current situation, weak and strong parts, to present existing initiatives and examples in partner territories. After implementation of research to exchange information and to present it to partners in the same time getting to know partners experience and evaluate situation of our own region. Thanks to the research participants can more effectively evaluate their own region, to get knowledge from partners experience, concrete examples. The research material will be a strong basement for evaluation, development of sustainable principals and implementing policy of competitive regional development, providing concrete action plan in partners regions.
3. The feasibility-study visit of Panevezys district LAG representatives in Italy	Isola Salento LAG territory (Italy)	The selected participants (up to 15 pax) form Panevezys district LAG will participate in feasibility-study visit in Isola Salento LAG territory. During it they will gain knowledge, exchange experience about recycling, ecological, environment friendly social and business activities, will learn about crafts and local product use as a tool for rural development and entrepreneurship. Will learn about exceptional local initiatives that contribute to successful local development strategy implementation and to development of competitive district policy. Main activities: -Job shadowing; -practical training, workshops; -open day for local people from Isola Salento LAG – Panevezys district crafts, innovations and local products Fair, -Salento cultural evening; -one day conference about LEADER method and local development strategy implementation in IsolaSalento and Panevezys district LAG territory, LEADER future. Participants of feasibility-study visit will get certificates approving their learning
4. Educative-demonstrative workshops, exchange of experts	LAG Isola Salento and Panevezys district LAG territory	During the project will be organised 2 educative – demonstrative one week long workshops. Presentation of ecological construction from straw bales in Isola Salento LAG territory and mosaic crafts educative-demonstrative workshops in Panevezys region. The aim - to present innovative activities in partner region using local resources and materials, to provide knowledge and skills for local people and to encourage them to start new entrepreneurship initiatives. Panevezys district LAG experts will present construction

		<p>from straw technology as an innovation in South of Italy organising together with partners open one week laboratory with straw building demonstration. There is one of the first public straw buildings in Lithuania, straw construction is popular also among local people. During experts activities will be presented all straw technology stages, where will be invited to take part local people, interested in ecological construction.</p> <p>LAG Isola Salento experts will introduce mosaic as a craft and local business example organising open to everyone one week workshop with mosaic technique demonstration using local materials. The workshops will be planned in advance with announced time. To the workshops to take part will be invited local people, interested in crafts, searching and willing to learn mosaic craft.</p> <p>As the result of experts Exchange will be implemented and left small real products (mosaic, mini straw building example) in partner LAG territory, will be introduced new activities, new entrepreneurship possibilities, new technologies to local people</p>
5. Implementation – in the Italian LAG area - a Local Pilot Project	LAG Isola Salento	As results of study and best practice, will be experimented the design and the construction of a demo pilot project of a rural building with eco-friendly construction techniques with the use of waste products of agriculture and secondary materials, not included in Annex 1 of the CE Treaty, as straw & stone, and alternative geothermical, solar, fotovoltaic and wind energy resources application in rural building.
6. The feasibility-study visit of Isola Salento LAG representatives in Panevezys region	Panevezys district LAG territory	<p>The selected participants from Isola Salento LAG will participate in feasibility-study visit in Panevezys district LAG territory. During it they will gain knowledge, exchange experience about recycling, ecological, environment friendly social and business activities, will learn about crafts and local product use as a tool for rural development and entrepreneurship. Will learn about exceptional local initiatives that contribute to successful local development strategy implementation and to development of competitive district policy</p> <p>Main planned activities:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Job shadowing; - Practical training, workshops; - Panevezys district cultural evening - Open day for local people from Panevezys district LAG – Salento crafts, innovations and local products Fair - One day conference – to evaluate strategies after 2013, to plan continuing and new priorities, measures presentation, to discuss implemented period. <p>Participants of feasibility-study visit will get certificates approving their learning</p>
7. Evaluation of the project, project	LAG Isola Salento and Panevezys	To present common publishing with the summary of research together with transnational project results and

publication	district LAG territory	with best practices of each region. Information and material for publishing will be prepared by both partners. Each partner will publish publication not less then 200 copies.
8. Final project conference and presentation of the results	Panevezys district LAG territory	To organise final partners LAGs meeting (4 person from each LAG) in Panevezys district. Aim - to evaluate project activities and results, to discuss the list of project results presenting transnational cooperation impact, learned lessons, to present publication as a tool for rural strategy effective implementation, to discuss implementation of local development strategies after 2013 (challenges and opportunities).

Project indicators

<i>indicators</i>	<i>Unit of measure</i>	<i>Target</i>
Output		
Partner	Num.	2
	<i>Of which LAG</i>	2
	<i>Of which no LAG</i>	0
Regions involved	Num.	2
States involved	Num.	2
Common structure	Num.	1
Network of local actors	Num.	2
Common products	Num.	2
Expected results		
Increased involvement in ecological, innovative, promoting renewable energy, cultural heritage, traditions activities	Num.	1
Feasibility study and research carried out in two regions in the field of the renewable energy, ecological activities, presenting current situation and perspectives of sustainable development in the regions	Num.	1
Increased knowledge and strengthened interest in local sustainable development possibilities through concrete examples (practical – demonstrative trainings of ecological construction form straws in Italy and cultural heritage – mosaic as local crafts presentation in Panevezys district);	Num.	1
Exchange among partners presenting local resources, current practices, local products, innovative activities, possibilities for business, entrepreneurship initiatives and existing practices	Num.	1
Strengthened local development in the regions through innovative, ecological, cultural heritage, handicrafts and local products promoting activities	Num.	1
Published publication presenting project results, learned lessons, local resources of the partner regions as methodological tool planning regional development, strengthening competitiveness of rural places and implementation of sustainable development principles	Num.	1

6. METHODS AND PROCEDURES OF PROJECT IMPLEMENTATION

Legal and management form

To ensure a clear and high level structure of management and coordination with procedures that are financially sustainable a decision making body will be established (Project Steering Committee or PSC). Each PP will be represented within the PSC by 1 person, assuring the monitoring of both joint and local works.

The Partners commit themselves to carry out the common parts of the Project and to realize the activities of the Part of the project that concerns their own territory.

Project coordinator will be subjected to the following obligations:

- the management and coordination of the designing, including the preparation of the cooperation agreement;
- the management and coordination of the realization of the Project and the functions taken by each partner as foreseen by the cooperation agreement;
- the inspection of the activity scheduling and relevant expenses;
- the coordination of the joint actions and communication actions;
- sending all Project implementation reports copies, submitted to Agency, to project participants and Partner

Both partners will be subjected to the following obligations:

- to implement the Project by following indications and the responsibilities given to the Partner;
- to supply the data to monitor the implementation of the Project and cooperate to prepare the reports relevant to the activities of the project according to a scheduling program as foreseen by the Project itself;
- to take part in the evaluation and realization of the Project reports;
- to be the only ones responsible for their own part of financing;
- to immediately notify the LP of each event that might interfere with the correct implementation of the Project.

The Coordinator is in charge to implement the common part of the Project while he shares with the other Partner the responsibility of the management and coordination of the Project.

Each Partner is directly and exclusively responsible to implement properly his part of the Project.

Partners confirm that by the project of future results, or purchased themselves as property ownership rights for at least five years from the date of signature of the grant agreement.

Modality of implementation

Type of implementation	Activities	Person in charge
Direct implementation	1. Project preparation activities	Both LAGs
	2. Implementation of common research	Both LAGs
	3. The feasibility-study visit of Panevezys district LAG representatives in Italy	Both LAGs
	4. Educative-demonstrative workshops, exchange of experts	Both LAGs
	5. Implementation – in the Italian LAG area - a Local Pilot Project	Only Italian LAG
	6. The feasibility-study visit of Isola Salento LAG representatives in Panevezys region	Both LAGs
	7. Evaluation of the project, project publication	Both LAGs
	8. Final project conference and presentation of the results	Both LAGs
In agreement	-	-
	-	-
Call for proposal	-	-
	-	-

7. MANAGEMENT ACTIVITIES

Work planning

Project start date: 2013 - 1 st January							
Project closure date: 2014 - 31 st March							
	Realization time						
	Activities	2012	2013	2014
Predevelopment	Partner search	x					
	Communication, information	x					
	Arrangement meetings/seminars	x					
	Researches, studies of feasibility, counselling	x					
	Conception and identification of the project	x					
Project execution	1. Project preparation activities		x				
	2. Implementation of common research		x				
	3. The feasibility-study visit of Panevezys district LAG representatives in Italy		x				
	4. Educative-demonstrative workshops, exchange of experts		x				
	5. Implementation – in the Italian LAG area - a Local Pilot Project		x	x			
	6. The feasibility-study visit of Isola Salento LAG representatives in Panevezys region		x				
	7. Evaluation of the project, project publication		x	x			
	8. Final project conference and presentation of the results			x			

Modalities to accomplish management and organizational commitments

Project activity	Implementation and function
Project coordination	Panevezys district LAG. Coordination of common activities and communication among partners.
Implementation of common project activities	Panevezys district and Isola Salento LAG. To implement project activities according to the obligations of each partner.
Publicity of the project	Panevezys district and Isola Salento LAG. (each in their own territory)
Organization of project services and goods procurement	Panevezys district and Isola Salento LAG. (each partner according to its own country applicable laws)
Payment claims presentation	Panevezys district and Isola Salento LAG. (each partner according to his own country existing legislations)
Project report organization	Panevezys district and Isola Salento LAG. (each partner according to his own country existing legislations)

8. FINANCIAL ASPECTS

Project Financial Plan

Operational phases	Activities	Total costs	RDP financing			Other
			EAFRD	National + regional	Private	
Pre-development						
Total Pre-Development						
Execution of the project-joint action	1. Project coordination costs					
	<u>1.1 Shared costs among partners</u>					
	1.1.1 No one					
	<u>1.2 Indivisible costs among partners</u>					
	1.2.1 Bank Cost	11,58	11,58			
	1.2.2 Coordinating project implementation	5.000,00	2.875,00	2.125,00		
	2. Common activity implementation costs/ common organisational structures activity costs					
	<u>2.1 Shared costs among partners</u>					
	2.1.1 Feasibility study and research implementation costs	5.214,00	4.106,02	1.107,98		
	2.2.2 Publishing costs	1.768,00	1.392,30	375,70		
	<u>2.2 Indivisible costs among partners</u>					
	2.2.1 Participants travel costs	13.342,00	10.367,00	2.975,00		
	2.2.2 Participants accommodation, board and local transport service costs	18.000,00	14.175,00	3.825,00		
	2.2.3 Straw construction expert service costs	1.539,00	1.539,00			
	2.2.4 Costs for educational program service	4.434,00	2734,00	1.700,00		
	2.2.5 Materials costs for mosaic making	2.607,00	2.607,00			
	2.2.6 Final conference organization costs	2.317,00	2.317,00			
	2.2.7 Shipment costs (80 kg.)	355,42	355,42			
	2.2.8 T-shirt production with project logo costs	523,00	523,00			
	2.2.9 Expert & Consultant best practice study	22.509,00	12.942,68	9.566,33		
	2.2.10 Web oriented communication & information	9.000,00	5.175,00	3.825,00		
	3. Publicity Costs					
	<u>3.1 Shared costs among partners</u>					
3.1.1 No one						
<u>3.2 Indivisible costs among</u>						

	<u>partners</u>					
	3.2.1 Article in the newspaper	1.100,00	675,00	425,00		
	3.2.2 Meeting & Workshop	3.000,00	1.725,00	1.275,00		
	3.2.3 Best practice brochure	6.000,00	3.450,00	2.550,00		
TOTAL JOINT ACTION		96.720,00	66.970,00	29.750,00		
Execution of the project – Local action	4. Italian Local project					
	Pilot project's technical design costs	30.000,00	17.250,00	12.750,00		
	Pilot Project's implementation costs	298.000,00	171.350,00	126.650,00		
TOTAL LOCAL ACTION		328.000,00	188.600,00	139.400,00		
TOTAL COST OF THE PROJECT		424.720,00	255.570,00	169.150,00		

Financial Plan of the project coordinator Panevezys district LAG

Operational phases	Activities	Total costs	RDP financing			Other
			EAFRD	National + regional	Private	
Pre-development						
Total Pre-Development						
Execution of the project-joint action	1. Project coordination costs					
	<u>1.1 Shared costs among partners</u>					
	1.1.1 No one					
	<u>1.2 Indivisible costs among partners</u>					
	1.2.1 Bank Cost	11,58	11,58			
	2. Common activity implementation costs/ common organisational structures activity costs					
	<u>2.1 Shared costs among partners</u>					
	2.1.1 Feasibility study and research implementation costs	2.607,00	2.607,00			
	2.2.2 Publishing costs	884,00	884,00			
	<u>2.2 Indivisible costs among partners</u>					
	2.2.1 Participants travel costs	6.342,00	6.342,00			
	2.2.2 Participants accommodation, board and local transport service costs	9.000,00	9.000,00			
	2.2.3 Straw construction expert service costs	1.539,00	1.539,00			
	2.2.4 Costs for educational program service	434,00	434,00			
	2.2.5 Materials costs for mosaic making	2.607,00	2.607,00			
	2.2.6 Final conference organization costs	2.317,00	2.317,00			
2.2.7 Shipment costs (80 kg.)	355,42	355,42				

	2.2.8 T-shirt production with project logo costs	523,00	523,00			
	3. Publicity Costs					
	<u>3.1 Shared costs among partners</u>					
	3.1.1 No one					
	<u>3.2 Indivisible costs among partners</u>					
	3.2.1 Article in the newspaper	100,00	100,00			
TOTAL JOINT ACTION		26.720,00	26.720,00			
Execution of the project – Local action	4. Italian Local project					
	Pilot project's technical design costs					
	Pilot Project's implementation costs					
TOTAL LOCAL ACTION						
TOTAL COST OF THE PROJECT		26.720,00	26.720,00			

Financial Plan of the project partner Isola Salento LAG

Operational phases	Activities	Total costs	RDP financing			Other
			EAFRD	National + regional	Private	
Pre-development						
Total Pre-Development						
Execution of the project-joint action	1. Project coordination costs					
	<u>1.1 Shared costs among partners</u>					
	1.1.1 No one					
	<u>1.2 Indivisible costs among partners</u>					
	1.2.2 Coordinating project implementation	5.000,00	2.875,00	2.125,00		
	2. Common activity implementation costs/ common organisational structures activity costs					
	<u>2.1 Shared costs among partners</u>					
	2.1.1 Feasibility study and research implementation costs	2.607,00	14.99,02	1.107,98		
	2.2.2 Publishing costs	884,00	508,30	375,70		
	<u>2.2 Indivisible costs among partners</u>					
	2.2.1 Participants travel costs	7.000,00	4.025,00	2.975,00		
	2.2.2 Participants accommodation, board and local transport service costs	9.000,00	5.175,00	3.825,00		
	2.2.4 Costs for educational program service	4.000,00	2.300,00	1.700,00		
	2.2.9 Expert & Consultant best practice study	22.509,00	12.942,68	9.566,33		

	2.2.10 Web oriented communication & information	9.000,00	5.175,00	3.825,00		
	3. Publicity Costs					
	<u>3.1 Shared costs among partners</u>					
	3.1.1 No one					
	<u>3.2 Indivisible costs among partners</u>					
	3.2.1 Article in the newspaper	1.000,00	575,00	425,00		
	3.2.2 Meeting & Workshop	3.000,00	1.725,00	1.275,00		
	3.2.3 Best practice brochure	6.000,00	3.450,00	2.550,00		
	TOTAL JOINT ACTION	70.000,00	40.250,00	29.750,00		
Execution of the project – Local action	4. Italian Local project					
	Pilot project's technical design costs	30.000,00	17.250,00	12.750,00		
	Pilot Project's implementation costs	298.000,00	171.350,00	126.650,00		
	TOTAL LOCAL ACTION	328.000,00	188.600,00	139.400,00		
	TOTAL COST OF THE PROJECT	398.000,00	228.850,00	169.150,00		

Annual financial planning

Project start date: 2013 - 1 st January				
Project closure date: 2014 - 31 st March				
<i>Interventions</i>	<i>Costs per Year</i>			
	2012	2013	2014	...
1. Project coordination costs				
<u>1.1 Shared costs among partners</u>				
1.1.1 No one				
<u>1.2 Indivisible costs among partners</u>				
1.2.1 Bank Cost		6,00	5,58	
1.2.2 Coordinating project implementation		2.500,00	2.500,00	
2. Common activity implementation costs/ common organisational structures activity costs				
<u>2.1 Shared costs among partners</u>				
2.1.1 Feasibility study and research implementation costs		2.607,00	2.607,00	
2.2.2 Publishing costs		884,00	884,00	
<u>2.2 Indivisible costs among partners</u>				
2.2.1 Participants travel costs		8.342,00	5.000,00	
2.2.2 Participants accommodation, board and local transport service costs		9.000,00	9.000,00	
2.2.3 Straw construction expert service costs		1.539,00		
2.2.4 Costs for educational program service		4.434,00		
2.2.5 Materials costs for mosaic making		2.607,00		
2.2.6 Final conference organization costs			2.317,00	
2.2.7 Shipment costs (80 kg.)		355,42		
2.2.8 T-shirt production with project logo costs		523,00		
2.2.9 Expert & Consultant best practice study		12.509,00	10.000,00	
2.2.10 Web oriented communication & information		7.000,00	2.000	
3. Publicity Costs				
<u>3.1 Shared costs among partners</u>				

3.1.1 No one				
3.2 Indivisible costs among partners				
3.2.1 Article in the newspaper		550,00	550,00	
3.2.2 Meeting & Workshop		1.500,00	1.500,00	
3.2.3 Best practice brochure		2.000,00	4.000,00	
4. Italian Local project				
Pilot project's technical design costs		30.000,00		
Pilot Project's implementation costs			298.000,00	
TOTAL COST PER YEAR		86.356,42	338.363,58	

Sustainability of the activities

The project wants to have structural effects on territories involved in the project promoting further collaboration in the field rural development.

Results achieved in the project will not be lost at the end of the founding period; the Project Steering Committee and the local networks in fact will continue to work to guarantee further implementation of project objectives.

The sustainability of project results will be assured, also at the end of the funding period, by a coherent strategy aimed at identifying structures responsible for the management of outputs and at providing financial sources for follow up activities; for this a Memorandum of Understanding will be signed by the beneficiaries in order to define an accurate strategy for sustainability. Furthermore political and institutional arrangements will be put in place with the aim to mobilize additional private or public funds to pursue project activities.

LAG Isola Salento scmr.l

The President

Mr. Cosimo Marrocco

ANNEXES

Cooperation agreement composed of:

- Tnc Project Cooperation Agreement
- Annex N°1 to Cooperation Agreement
- Annex N°2 part of Partnership Agreement

Other supporting documents composed of:

- Panevezys and Isola Salento Briefing In May 2012
- Panevezys and Isola Salento Briefing In June 2012
- Panevezys and Isola Salento Briefing In October 2012

TRANSNATIONAL COOPERATION PROJECT

Section II LOCAL PROJECT

1. TITLE OF THE COOPERATION PROJECT

STRAW & STONES BASEMENT OF SUSTAINABLE AND STRONG PARTNERSHIP

2. SHORT TITLE

STRAW & STONES

3. PARTNER

Complete name Partner 1:

Isola Salento Scmrl Local Action Group (LAG)
Address: Piazza Assunta, 19, 73025 Martano (LE), Italy
telephone/fax: Tel.+3908361956311, fax +3908361950365
e-mail: Info@isolasalento.org

Contact person for cooperation

name, surname, e-mail, telephone number: Tommaso Laudadio, +3908361956311, Info@isolasalento.org

Region/ Managing Authority/Autonomous Province

Regione Puglia - Area Politiche per lo Sviluppo Rurale
Contact person for cooperation (name and surname): Dr. Giovanni Granatiero
Address: Lungomare N.Sauro 45/47 - 701210Bari, Italy
telephone/fax: +0390805405217
e-mail address: giovanni154@tiscali.it

4. COOPERATION PROJECT INTO THE LOCAL DEVELOPMENT PLAN STRATEGY

In the Local Development Plan of LAG Isola Salento, as foreseen by the Rural Development Plan 2007-2013 of Apulia Region, play an important role the measures of diversification in non-farming activities (Measure 311) and especially those related to the production and marketing of products not in Annex 1 of the CE Treaty (Measure 311 Action 4) and to the production and sale of renewable energy (Measure 311 Action 5) So with this local part of the "Straw & Stones" transnational project, the LAG Isola Salento want to achieve a Pilot Project of a rural building with eco-friendly construction techniques with the use of waste products of

agriculture and secondary materials, not included in Annex 1 of the CE Treaty, as straw & stone, and alternative geothermal, solar, fotovoltaic and wind energy resources application in rural building

Main theme of the project

The main theme of this project is to achieve a demo environmentally friendly passive rural construction, with a small ecological footprint, with the use of straw bale, mudbrick, stone and all state-of-the-art solutions of renewable energy, with the challenge of keeping on budget, getting trades people to take us seriously, build it in less than 18 months, and with the outcome of halve our budget and our energy bills.

5. DESCRIPTION OF THE PROJECT

Reasons

The motivation of our project, which we consider the most important reason, is to be able to create a model that can be replicated in the near future by all members of our rural community.

A model of environmentally friendly construction in a rural area, that is respectful of the nature and at the same time of the landscape and of the traditions of our land.

A model that allows a use as limited as possible in materials and non-renewable energy to allow for a positive future for our fields.

A model that enables the reuse of agricultural materials not listed in article 1 of the EU Treaty and considered waste (straw) together with the re-use of by-products of the reclamation of our fields (stones).

A model that reduces the need for vital energy (passive rural construction) and that finds directly its source of energy in the sun (solar energy), in the wind (wind energy) and on earth (geothermal energy)

Continuance, complementarities and or integration of the project with other cooperation and not cooperation projects ongoing and completed

As we said before, the project is in the continuance and complementarities of the on going rural development projects, foreseen and sustained by the LAG Isola Salento in its own Local Action Plan on the Measure 311 Action 4 and Action 5, about a form of ecological development related to local product and handicrafts, to the use of renewable energy local initiatives and use of traditional technics to the recovery of rural buildings.

Operational objectives

The operational objective of local action is to implement – in the Italian LAG area - a Local Pilot Project of a rural building with eco-friendly construction techniques with the use of waste products of agriculture and secondary materials, not included in Annex 1 of the CE Treaty, as straw & stone, and alternative geothermal, solar, fotovoltaic and wind energy resources application in rural building.

Pre-development activities

- May 2012 - Briefing in the Panevezys Lag area between Italian and Lithuanian LAGS
- June 2012 – Briefing in Isola Salento Lag area between Italian and Lithuanian LAGS
- October 2012 – Briefing and Convention in Isola Salento Lag Area between Italian and Lithuanian LAGS

Description of provided activities

<i>Activity</i>	<i>Place</i>	<i>Description</i>
5. Implementation – in the Italian LAG area - a Local Pilot Project	LAG Isola Salento	As results of study and best practice, will be experimented the design and the construction of a demo pilot project of a rural building with eco-friendly construction techniques with the use of waste products of agriculture and secondary materials, not included in

		Annex 1 of the CE Treaty, as straw & stone, and alternative geothermal, solar, fotovoltaic and wind energy resources application in rural building.
--	--	---

Project indicators

<i>indicators</i>	<i>Unit of measure</i>	<i>Target</i>
Output		
Rural building with eco-friendly construction techniques	Num.	1
Expected results		
Increased involvement in ecological, innovative, promoting renewable energy, cultural heritage, traditions activities	Num.	1
Increased knowledge and strengthened interest in local sustainable development possibilities through concrete examples (practical demonstrative trainings of ecological construction form straws in Italy)	Num.	1
Exchange among partners presenting local resources, current practices, local products, innovative activities, possibilities for business, entrepreneurship initiatives and existing practices	Num.	1
Impact		
The project foreseen a special impact to the rural communities: to increase the changement in the rural bulildins activities. A change, a new idea of rural construction more respectful of nature and the landscape and allowing the re-use of agricultural waste materials		

Expected outcomes

Increased knowledge and strengthened interest in local sustainable development possibilities through concrete examples (practical – demonstrative trainings of ecological construction form straws in Italy and cultural heritage – mosaic as local crafts presentation in Panevezys district);

Added value of the project as regard as the local action

The planned activity in the local section of the project, will check with a real example how important are the opportunities arising from the ecological architecture and use of alternative energy in harmony with nature and the agricultural landscape.

All the best practices and studies that will be realized may be transformed into a full-scale experience that will also promote the objectives of the project, improving the ability to promote and stimulate imitation by the concerned communities

Level of Innovation

"Eco-innovation" does not always mean "new materials". Our project, stemming from experiences that come from opposite corners of the European Union, will show how to make "eco-innovation" also reinventing agricultural waste materials that already exist, or using them in an innovative way. In this case, it was decided to use the straw and stones.

On the basis of the experience of Lithuania, in Italy you can successfully demonstrate how to build a real home using straw and stones, using only alternative energy sources with different and unexpected benefits. The structures are feasible in rural areas, are fireproof because the straw is so compressed that there is too little air to allow the fire to flare up, and this is also thanks to the extra protection provided by the plaster outside, and, most of all, are very resistant to the earthquake. Furthermore, given that both the panels that the clay used in the dough of the plaster are waterproof, there is virtually no moisture inside of the panels. In addition, and contrary to what you might think, thatched houses can last a long time, even centuries, if built in a rigorous way. "

Moreover, the whole process of construction is "low intensity", there is no need to prepare concrete or use tools and equipment with high energy consumption since these homes can even be assembled by

craftsmen with bare hands. At the end of their life cycle, these homes can be dismantled and they can reuse the materials contrary to what happens with brick houses, which, when pulled down, they produce a lot of waste including potentially hazardous materials.

And also the use of alternative energy sources will decrease the invasive impact on the rural landscape and a life of eco-friendly community.

6. ORGANIZATIONAL ASPECTS

Work planning

Project start date: 2013 - 1 st January							
Project closure date: 2014 - 31 st March							
	Realization time						
	Activities	2012	2013	2014
Predevelopment	Implementation – in the Italian LAG area - a Local Pilot Project		x	x			

7. FINANCIAL ASPECTS

Project financial plan

Operational phases	Activities	Total costs	RDP financing		
			EARDF	National+ regional	Priv.
Implementation of the project-Local action	Pilot project's technical design costs	30.000,00	17.250,00	12.750,00	
	Pilot Project's implementation costs	298.000,00	171.350,00	126.650,00	
TOTAL LOCAL ACTION		328.000,00	188.600,00	139.400,00	

Annual financial planning

Project start date: 2013 - 1 st January							
Project closure date: 2014 - 31 st March							
Interventions	Costs per Year						
	2012	2013	2014	2015
Pilot project's technical design costs		30.000,00					
Pilot Project's implementation costs			298.000,00				
TOTAL COST PER YEAR		30.000,00	298.000,00				

Sustainability of the activities

The project wants to have structural effects on territories involved in the project promoting further collaboration in the field rural development.

Results achieved in the project will not be lost at the end of the founding period; the Project Steering Committee and the local networks in fact will continue to work to guarantee further implementation of project objectives.

The sustainability of project results will be assured, also at the end of the funding period, by a coherent strategy aimed at identifying structures responsible for the management of outputs and at providing

financial sources for follow up activities; for this a Memorandum of Understanding will be signed by the beneficiaries in order to define an accurate strategy for sustainability. Furthermore political and institutional arrangements will be put in place with the aim to mobilize additional private or public funds to pursue project activities.

LAG Isola Salento scmr.l

The President

Mr. Cosimo Marrocco

GAL Isola Salento s.c.m.r.l.
L'Amministratore Delegato
Sig. Cosimo Marrocco

SUPPORTING DOCUMENT N° 1

1. Panevezys and Isola Salento Briefing In May 2012

In May, 2012, a delegation of the LAG Isola Salento was hosted by the President of the Region of Panevezys, Mr. Povilu Zaguniu: on this occasion the Director Ing Tommaso Laudadio was invited to moderate some technical and administrative meetings, widened participation staff and board of the LAG Lithuanian Panevezys - represented by the President Eugenius Lunskiu - and support structures for cooperation as the Italian association networks Pan - represented by President Giovanni Aventaggiato and responsible cooperation activities Daniele Stefanelli - aimed at verifying the potential for development of its rural areas, with special reference to the exchange of good practices and environmentally friendly technologies for the construction of new housing made from agricultural by-products such as straw.

After three days of intense activities of exchange and verification of shared paths Preliminary also the eventual realization of one or more projects of transnational cooperation (TNC Projects) the delegation of the LAG Isola Salento also was invited to attend the International LAGs Fair, held May 25 to 26 in the centers of Kaunas and Vilnius, organized by the Lithuanian rural Network with the aim of strengthening and developing collaborative relationships at the international level, share best practices and illustrate projects in the field of rural tourism both in progress and future. In the course of the LAGs Fair, the LAG Isola Salento had available an exhibition space to showcase their region and its uniqueness through the traditional products of the culinary heritage and craftsmanship.

Vieši VVG atstovai iš Italijos

Rasa VISOCKIENĖ

Panevėžio rajono vietos veiklos grupė (VVG) užmezgė tarptautinio bendradarbiavimo ryšius su vietos veiklos grupe „Isolasalento“ iš Pietų Italijos, Pulija regiono. Kartu su partneriais planuojama rugsėjo mėnesį surengti tarptautinę konferenciją, kurios metu Panevėžio rajono ir partnerės VVG atstovai pasikeis patirtimi įgyvendinant LEADER metodą regionuose, pristatys sėkmingos kaimo atnaujinimo veiklos, bendruomeniškumo, verslumo, tradicijų puoselėjimo pavyzdžius, prisidėsiančius prie potencialių vietos projektų vykdytojų aktyvumo skatinimo.

Trys atstovai iš Pietų Italijos

vietos veiklos grupės „Isolasalento“ – generalinis direktorius Tommaso Laudadio, nariai Giovanni Aventaggiato ir Daniele Stefanelli – kartu su Panevėžio rajono VVG pirmininku Eugenijumi Lunskiu ketvirtadienį susitiko su Panevėžio rajono meru Povilu Žaguniu.

Susitikimo metu partneriai iš Italijos pristatė savo regioną bei pagrindines „Isolasalento“ VVG vietos plėtros strategijos kryptis, buvo pasikeista informacija apie bendradarbiavimo galimybes: vietos smulkiųjų verslininkų, ūkininkų, bendruomenių atstovų įtraukimą, kultūrinio paveldo, tradicijų, verslumo pavyzdžių pristatymą ir kt. Po susitikimo svečiai aplankė keletą vie-

tos projektų, įgyvendintų pagal Panevėžio rajono vietos plėtros 2007–2013 m. strategiją, aplankė Linų muziejų Stultiškiuose, Pašilių stumbryną.

Kartu su Panevėžio rajono VVG „Isolasalento“ vietos veiklos grupės atstovai vakar dalyvavo nacionalinių kaimo tinklų ir vietos veiklos grupių susitikime-konferencijoje Kaune. Šiandien abiejų vietos veiklos grupių atstovai lankosi Lietuvos kultūrinio ir kulinarinio paveldo projekto „Panemunių žiedai“ tarptautinėje VVG mugėje Raudonės pilyje, Jurbarko rajone.

Tikimės, kad užsimezgusi partnerystė bus naudinga abiem vietos veiklos grupėms ir abiejų rajonų gyventojams.

Pirmasis Panevėžio rajono ir Italijos Pulija regiono vietos veiklos grupių atstovų susitikimas Panevėžyje.

Panevėžio VVG nuotr.

TEŪVYNĖ

2012 m.
gegužės 26 d.

ŠEŠTADIENIS

Nr. 21 (6849)

Kaina 1,80 Lt

ISSN 1392-849X

Panevėžio rajono laikraštis, leidžiamas nuo 1962 m.

LEIDĖJA - PANEVĖŽIO RAJONO BENDRUOMENIŲ SĄJUNGA

Panevėžio kredito unijos sėkmės raktas

Lietuvių ir anglų kalbomis leidžiamas žurnalas „Ekonomika ir visuomenė“ pasakoja apie PANEVĖŽIO KREDITO UNIJOS 15 METŲ KELIĄ.

5 psl. >>>

Dembavą užpylė liūtis

Naktį iš antradienio į trečiadienį už poros trejeto kilometrų į rytus nuo Panevėžio įsikūrusios Dembavos gyvenvietės žmonėms teko pajusti, kokia negailestinga gali būti gamtos stichija. Porą valandų pliaupusio lietaus vanduo apšėmė daugelio dembavičių daržus, pripildė rūsius. Vandens teko ir Dembavos medelyno sodinukams, tad rudenį imant derlių sodininkams greičiausiai teks skaičiuoti nuostolius.

3 psl. >>>

Arturo Švelnos nuotr.

Medicinos punktai kaimuose tapo prabanga

2 psl. >>>

Patogų gyvenimą garantuojančios paslaugos tolsta nuo kaimo žmonių. Praėjusios savaitės posėdyje rajono Taryba priėmė sprendimus naikinti Daniūnų, Pavašuokių, Puodžiūnų ir Skaistgirių medicinos punktus. Europinius reikalavimus turinčios atitekti patalpos ir įranga dėl kelių per dieną apsilankančių pacientų – šiais laikais nebeleistina prabanga.

Birutės Krosienės nuotr.

Vieši VVG atstovai iš Italijos

Trys atstovai iš Pietų Italijos vietos veiklos grupės „Isolasalento“ – generalinis direktorius Tommaso Laudadio, nariai Giovanni Avenaggiato ir Daniele Stefanelli – kartu su Panevėžio rajono VVG pirmininku Eugenijumi Lunskiu ketvirtadienį susitiko su Panevėžio rajono meru Povilu Žagumi.

VVG nuotr.

Panevėžio rajono vietos veiklos grupė (VVG) užmezgė tarptautinio bendradarbiavimo ryšius su vietos veiklos grupe „Isolasalento“ iš Pietų Italijos, Pulija regiono.

4 psl. >>>

Joms svarbu, kaip ateityje gyvens Katinų kaimas

3 psl. >>>

KUR TAS KELELIS...

Gruzinai mokė svetingumo ir nuoširdumo

Jurga ŠVAGŽDIENĖ

Nelengva nusakyti gausius ir nepaprastus kelionės į Gruzijos Kachetijos regioną įspūdžius, o dar sudėtingiau būtų atsakyti į sąvokas nors ryškiai ten vėl apsilankyti. Toliau daugybė dalykių žvėrii vietovė – ir graži gamta, įspūdingais kalnais, akmenuotomis upėmis, akmenuotomis pievomis, ir neįsibaigiančiais vynuogynų plotais, vyndarytės tradicijomis, senovinėmis keliolikos amžių pilimis, vienuolynais, bažnyčiomis. O svarbiausia – žmonėmis: raolindžiais, neįtikėtinais svetingais ir vaišingais.

BIČIULIAUJAMĖS SU ĮSPŪDINGU KRAŠTU

Šiame regione įsikūrusioje Achmetos savivaldybėje neseniai lankėsi su ja bendradarbiaujančio Panevėžio rajono atstovai – meno pavaduotojas Antanas Pocius ir Muzikų seniausios kultūros centro dainininkų delegacija, vadovaujama direktorės Birutės Petrulaitienės ir meno vadovės Linos Kairytės. Būtent savivaldybės bendradarbiavimas lietuviams padėjo Rytų Gruziją pamatyti visai kitomis akimis, nei tai pavyktų paprastais turistams. Svečiams kachetai pademonstravo tiek plymiausias, gražiausias savo regiono vietas, tiek musms neįprastas, nemarytas, tiek egzotiškas įvenčių tradicijas.

Nuotrauka 16 psl.

Velžyje – naujas projektas

12 psl. >>>

Orai

Šiandien trumpi lietūs gali aplankyti Vakarų Lietuvos rajonus, pūs silpnas šiaurės vėjas. Oro temperatūra dieną iki 17-22 laipsnių šilumos.

Sekmadienį vietomis galimas trumpas lietus, gali ir sugriaudėti. Toliau pūs silpnas šiaurės. Oras naktį atvės iki 5-10, dieną laukiama 18-23 laipsnių šilumos.

Ateinančios savaitės pradžioje orai ims lėtai keistis. Slėgis ims kristi, todėl vis dažniau pūs, tačiau dar ilgis vidutinėkaita. Orai labiau atvės tik antroje savaitės pusėje.

9 771392 849003

TRANSNATIONAL COOPERATION PROJECT

SUPPORTING DOCUMENT N° 2

1. Panevezys and Isola Salento Briefing In June 2012

In June, 2012, a delegation of the LAG Panevezys, with Mr. Eugenijus Luskis, Mr. Antanas Pocius, Mrs. Reda Skrebe and Mrs. Rasa Visockiene, was invited and hosted by the President of the LAG Isola Salento, Mr. Cosimo Marrocco, concerning transnational project "Straw and stones - basement of sustainable and strong partnership" planning meeting.

The aim of the meeting is to discuss and finalise transnational project activity plan, time table, budget and partners responsibilities, to sign the partnership agreement, and to exchange information and examples about LEADER methode and Rural development strategy implementation in partners regions in Panevezys and Isola Salento LAGs regions.

During the visit were carried out the following activities:

- discussion about LEADER and local development strategy implementation in Isola Salento and Panevezys district LAGs
- work on transnational project, finalise transnational project activity plan, time table, budget and partners responsibilities
- visiting Isola Salento LAG
- meeting with Castringiano municipality mayor and representatives
- work on transnational project partnership agreement form
- meeting with Melpingiano municipality mayor and representatives.

Žemės ūkio bendrovių dvidešimtmetis

Šiemet šalyje veikiančios 167 žemės ūkio bendrovės (ŽŪB) švenčia savo veiklos 20-metį. Šiai progai paminėti Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija birželio 29 d. surengė konferenciją tema „Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių raida 1992–2012 m. ir perspektyvos ES BŽŪP kontekste“.

Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis renginyje skaitė pranešimą apie bendroves, veikiančias Panevėžio rajone. Pasak mero, 2012 m. pradžioje Panevėžio rajone buvo registruotos 39 ŽŪB, iš jų 14 neveikiančių, kitose aktyviai diegiamos naujovės, atnaujina technikos kiemai ir fermos, darbuotojai turi socialines garantijas. Žemės ūkio įmonės rajone šiais metais deklaravo 30 proc. žemės ūkio naudmenų plotą, iš to skaičiaus 16 žemės ūkio įmonių, priklausančių ŽŪB asociacijai, – t. y. 90 proc. visų žemės ūkio įmonių deklaruoto ploto. ŽŪB 2011–2012 pieno gamybos kvotos metais pardavė per 55 proc. viso paroduodamo pieno kiekio. Panevėžio rajono vidutinis darbuotojų skaičius 2012 m. I ketvirtį buvo 7195, Panevėžio rajono ūkininkų ūkiuose dirbo 624 samdomi darbuotojai, ŽŪB – 837 darbuotojai, arba 11,6 proc. rajono darbuotojų. ŽŪB paremia rajono mokyklas, kaimo gyventojų, religines bendruomenes rengiant šventes, įrengiant sporto ir poilsio aikštes, suteikia kaimo žmonėms žemės dirbimo paslaugas ir kt. Pirmoji registruota 1992 m. sausio mėnesį Eriškų ŽŪB iki šiol sėkmingai vykdo savo veiklą bei garsina žemdirbišką Panevėžio kraštą.

„Tėvynės“ inf.

7 dienos

Seimas pritarė referendumui

Ketvirtadienį Seimas po svarstymo pritarė, kad dėl Visagino atominės elektrinės statybų būtų surengtas patariamasis referendumas. Už tai siūlantį įstatymo projektą balsavo 64, prieš – 35 parlamentarai, susilaikė 25 parlamentarai. Pagal įstatymo projektą referendumu metu įsivaivimi bus pateiktas toks tekstas: „Pritariu naujos atominės elektrinės statybai Lietuvos Respublikoje“. Referendumas būtų surengtas kartu su Seimo rinkimais. Jis būtų patariamasis pobūdžio, taigi jo rezultatai neturėtų jokios teisinės galios.

Gintaro kelias

Lietuva tiesia pasaulinį turistinį Gintaro kelią, tikėdamasi pritraukti dar daugiau turistų į mūsų šalį. Tarptautinė iniciatyva sukurti visų žemynų šalis jungiantį turistinį Gintaro kelią antradienį pristatė Vilniuje surengtoje tarptautinėje konferencijoje „Praeitis–dabartis–ateitis: bendradarbiavimas kuriant Gintaro kelią“. Veiksmų planą, kaip sukurti pasaulinį turistinį Gintaro kelią, traukti įvairias šalis ir suformuoti turistams patrauklius keliavimo pasiūlymus, Vilniuje aptarė Europos Komisijos, Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos atstovai bei turizmo vadovai ir gintaro ekspertai iš 13 šalių.

Ūkininkai įteikė peticiją

Lietuvos, Latvijos ir Estijos žemdirbiai, nepatenkinti Baltijos šalių žemės ūkio padėtimi ir nelygiomis ES valstybių žemdirbių konkurencijos sąlygomis, ketvirtadienio rytą Europos Parlamento pirmininkui Martinui Šulciui įteikė peticiją dėl teisingesnio Baltijos šalių ūkininkų traktavimo. Dokumente Europos Parlamentas, Europos Komisija ir Europos Sąjungos Taryba raginami išreikšti savo poziciją. Peticiją pasirašė tikstančią Baltijos šalių valstybių piliečiai.

Parengta pagal Eltos pranešimus

PANEVĖŽIO RAJONO VVG PASIRAŠĖ TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO PROJEKTO PRELIMINARIĄ SUTARTĮ SU ITALIJOS VVG.

Šiaudai ir akmuo – partnerystės pagrindas

Birželio 23–26 dienomis Panevėžio rajono vietos veiklos grupės (VVG) atstovai: pirmininkas Eugenijus Lunsakis, Panevėžio rajono vicemeras ir VVG narys Antanas Pocius, projektų vadovė-administrаторė Rasa Visockienė ir projektų koordinatore Rada Skrebė lankėsi Pietų Italijoje, Apulija regione, kur susitiko su tarptautinio projekto partnerės VVG Isola Salento atstovais.

Rasa VISOCKIENĖ

Vizito tikslas – tarptautinio bendradarbiavimo projekto „Šiaudai ir akmuo – tvarios ir stiprios partnerystės pagrindas“ tikslų, uždavinių, veiklų derinimas, biudžeto planavimas ir preliminaros bendradarbiavimo sutarties pasirašymas. Susitikimas su partnere VVG Italijoje vyko įgyvendinant Tarptautinio bendradarbiavimo projektų, finansuojamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Teritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas“ (iki projektinė veikla).

Pagrindinė projekto tema ir tikslas – VVG partnerių teritorijoje esančių bei potencialiai inovatyvių, ekologinių, atnaujinančių energijos išteklius naudojančių veiklų stiprinimas regionuose pasikeičiant turimomis patirtimis, pristatant kiekvieno regiono turimus išteklius ir galimybes bei skatinant vietos gyventojų susidomėjimą, žinias, įsitikimą į šias veiklas.

Carpignano Salentino miestelyje aplankėme mozaikų dirbtuves.

VVG archyvo nuotraukos

Vizito metu Panevėžio rajono VVG atstovai susipažino su partnere VVG veikla, kurią pristatė Isola Salento VVG prezidentas Cosimo Marrocco ir generalinis direktorius Tommaso Laudadio. Vizito metu buvo pristatyti Panevėžio rajono VVG vietos plėtros strategijos prioritetai ir priemonės, pasidalinta patirtimi įgyvendinant LEADER metodą bei vietos plėtros strategijas abiejose partnerėse VVG.

Pirmą vizito dieną buvo aptartas tarptautinio projekto „Šiaudai ir akmuo – tvarios ir stiprios partnerystės pagrindas“ veiklų planas, partnerių indėliai ir atsakomybės, bei aptarti sekantys žingsniai, prieš tarptautinio projekto paraišką pateikimą.

Antra vizito diena buvo skirta pažinti partnerės Isola Salento teritoriją bei dalykiniam susitikimams trijose savivaldybėse su skirtingų sektorių (jaunimo, vietos verslo, kultūros, NVO, vietos valdžios) atstovais. Susitikimo Carpignano Salentino miestelyje metu aplankėme tradicinio amato (mozaikų) dirbtuves bei susipažinome su mozaikų gamybos procesu.

Susitikimo Melpignano savivaldybėje metu buvo pristatytas pats didžiausias Salento regione kultūrinis renginys „La Notte della Taranta“. Susitikime taip pat dalyvavo vicemerė bei kooperatyvo vadovė, kuri pristatė vietos kooperatyvo iniciatyvą – saulės kolektorių įrengimą ant gyvenamųjų namų stogų. Šių metų pavasarį įsteigęs kooperatyvas, kurio nariai

Melpignano gyventojai, jau turi daugiau kaip 100 narių ir yra įrengę saulės kolektorius jau 31 namo gyventojams. Gautas pelnas investuojamas į naujų saulės kolektorių statybą, o gyventojai elektrą naudojami nemokamai. Kooperatyvas saulės kolektorius įrengina tik ant pastatų stogų neterdinami žemės ir vietos kraštovaizdžio. Tai viena iš puikių vietos gyventojų iniciatyvos pavyzdžių, pristančių atnaujinančios energijos naudojimui galimybės bei naudą.

Castriignano dei Greci savivaldybės kieme mūsų laukė gausus būrys vietos atstovų, kurie pasitiko su lietuvišku užrašu „Sveiki atvykę“, taip nustebindami mūsų delegaciją. Susitikimo pradžioje buvo apsiesta informacija apie Castriignano ir Panevėžio rajonus. Vietos asociacijos „Reti di Pan“ nariai pristatė Castriignano miestelyje esančiame parke planuojamo projekto – socialinio centro įkūrimo idėją ir planuojamas veiklas.

Vizito pabaigoje Panevėžio rajono VVG pirmininkas E. Lunsakis ir Isola Salento VVG prezidentas Cosimo Marrocco pasirašė tarptautinio bendradarbiavimo projekto preliminarą sutartį.

Pagrindinis abiejų partnerių uždavinys – paruošti tarptautinio projekto paraišką ir, sėkmingai praėjus visus paraiškų vertinimo etapus, gauti paramą.

Pirmas vizitas maloniai nustebino partnerių dėmesiu, profesionalumu, organizuotumu. Tikimės, kad ši nauja partnerystė bus vertinga viso mūsų rajono gyventojams.

Jau kviečia sąskrydis „Santarvės tiltą sujungė...“

Atkelta iš 1 psl.

Taigi skelbiame: rugpjūčio 11 dieną visi kviečiami į Naudvarį pasibūti kartu dvare aplinkoje. Šiemetinio sąskrydžio pavadinimas „Santarvės tiltą sujungė...“ simbolizuoja tikrąjį bendruomeniškumą, jauno ir seno, smagaus ir rimto pasibūvimo ryšį. Prisimintas ir tiltas, juk renginys vyks tiltų statytojo inžinieriaus Stanislavo Kerbedžio dvare.

Registracija prasidės 10 valandą, viešias pakėlimas 11 valandą, kada šventės pabaiga – priklauso nuo mūsų pačių.

Kadangi važiuojate į dvarą, labai prašom pasistengti, kad delegacijoje būtų bent po vieną ponį ir poną, apsiėngusius tinkamai dvare aplin-

kai, – kviečia vienos iš sąskrydžio šeiminių – Berčių bendruomenės – pirmininkė Marija Povilonienė. – Pažadame su žirgais apvežti garbės ratą aplink dvarą. Jei kas iš bendruomenės narių sumanys atvažiuoti ar atjoti žirgu, labai džiaugsimės ir mielai priimsime ganytis. Specialių prisistatymo programų šiemet neregiumė, bet jei kuri bendruome-

nė norės prisistatyti ar tirti pasveikinimo žodį, bus mielai išskausyta.“

Šiemetinio sąskrydžio rengėjai džiaugiasi: vietos Naudvaryje jie turi iki valiai, tad tikrai tilps visi norintieji. Daugiau žinių apie delegacijų narių skaičių, reikalingas priemones, status ir suolus savų seniųjų bendruomenėms suteiks PRBS tarybos nariai.

TRANSNATIONAL COOPERATION PROJECT

SUPPORTING DOCUMENT N° 3

1. Panevezys and Isola Salento Briefing In October 2012

"Two realities, one aim: effective sustainable development and attractive rural life in villages". This is the title of the conference bilateral Italy-Lithuania, held in Salento from 2nd to 8th October, organized by the Local Action Group Salento Island in partnership with the President of the Region of Lithuania in Panevezys, the LAG Panevezys and the Reti di Pan Onlus.

The opening session was October 3, at 10:00 am at the Castle of Acaya, with the introductory speech by the President of the LAG Cosimo Marrocco, followed by speeches by President of the LAG Lithuanian Eugenius Luskis, Giovanni Aventaggiato of Coop. Reti di Pan, the Mayor of Vernole Mario Mangione, the Mayor of Melpignano Ivan Stomeo, Provincial Councillor and Mayor Francesco Pacella and the Advisor of the Region of Panevezys, Mrs. Jolita Nevardauskienė.

The activities are continued throughout the week with a full program of meetings with administrators and local entrepreneurs, guided tours, experiential workshops and tastings of local products. The conference aim was to strengthen the capacity of rural communities in the Region of Panevezys Lithuania and the LAG territory Island Salento, to plan and implement projects through the exchange of best practice on implementation of local development strategies, according to the Leader approach. Local businesses will be able to establish contacts to exploring the opportunities in the Lithuanian market in the areas of agribusiness, trade, handicraft and tourism. While the LAG will use methods of formal and non-formal learning, such as learning by doing (learning by doing), theoretical and practical workshops, small group discussions, informative presentations, direct contacts with the local population and open-space approaches. The conference was concluded with a session dedicated to the operational planning and presentation of the bilateral project "Straw & Stone".

Comunità Europea **Ministero Politiche Agricole** **Regione Puglia** **PSR Regione Puglia 2007-2013** **ASSE IV Appreccio Leader** **AGGIUNGI VALORE AL TUO TERRITORIO**

TWO REALITIES ONE AIM

**effective sustainable rural development
and attractive life in villages**

**Conferenza bilaterale ITALIA-LITUANIA
Itinerante in Salento 2 - 8 ottobre 2012**

Isola Salento Agenzia di Sviluppo Territoriale **Municipio di Melpignano** **RETI DI PAN**

2 ottobre

ACCOGLIENZA

Sistemazione ed evento informale di benvenuto a Vernole

3 ottobre

APERTURA CONFERENZA BILATERALE: TWO REALITIES, ONE AIM

Facilitatore della conferenza: Dott. Maurizio Melito

09.00 - 10.00

Registrazione

10.00 - 11.00

Apertura ufficiale dei lavori e discorsi di benvenuto:

GAL Isola Salento - Presidente Cosimo Marrocco

GAL Panevezys - Presidente Eugenius Lunskis

Cooperativa Reti di Pan - Giovanni Aventaggiato

Comune di Vernole - Sindaco Mario Mangione

Comune di Melpignano - Sindaco Ivan Stomeo

Provincia di Lecce - Assessore Francesco Pacella

Regione del Panevezys - Mayor Advisor Jolita Nevardauskienė

11.00 - 13.00

Presentazione del territorio della Regione di Panevezys (punti di forza e debolezza, bisogni delle comunità locali ed implementazione dell'approccio LEADER). Discussione con amministratori e politici locali, membri del GAL, operatori economici, giovani e rappresentanti delle associazioni.

13.00 - 15.00

Degustazione di prodotti tipici locali a cura della Cooperativa Nuova Generazione di Martano

15.00 - 17.00

Presentazione del territorio del GAL Isola Salento (punti di forza e debolezza, bisogni delle comunità locali ed implementazione dell'approccio LEADER).

Discussione con amministratori e politici locali, membri del GAL, operatori economici, giovani e rappresentanti delle associazioni.

17.00 - 18.00

Presentazione e costituzione gruppi di lavoro workshop tematici

21.00

Rievocazione storica di una cena rurale a cura dell'Ass. Nuovi Orizzonti di Strudà

4 ottobre

BUONE PRATICHE DI SVILUPPO LOCALE: STRATEGIE DI ATTUAZIONE DI SVILUPPO LOCALE ENDOGENO

10.00 - 14.00

Esempi di sviluppo rurale e incontro con gli operatori

Vanze: l'agriturismo nella Masseria Copertini

Calimera: la Masseria didattica San Biagio

14.00 - 16.00

Degustazione prodotti caseari locali a cura della Masseria Didattica San Biagio di Calimera

16.00 - 20.00

Esempi di sostenibilità ed incontro con gli operatori

Visita presso le cave di pietra leccese e azienda locale Pimar

Melpignano: approccio di comunità alle energie alternative ed alla bioedilizia sociale

21.00

Cena ed evento culturale

5 ottobre

LEARNING BY DOING; WORKSHOP ESPERIENZIALI DI SVILUPPO LOCALE

09.00 - 13.00

Workshop bilaterali aperti alle buone pratiche di inclusione sociale:

Melpignano: pietra, paglia ed energie alternative - geotermico, solare, eolico, biomasse con visita scolaresca

Martano: mosaici, carta pesta, pietra leccese e lino con visita scolaresca

Castrignano: patrimonio rurale, cibo e cultura contadina con visita scolaresca

13.00 - 15.00

Degustazione di prodotti tipici locali e visita in azienda Pralina di Melpignano

15.00 - 18.00

Melpignano: pietra, paglia ed energie alternative - geotermico, solare, eolico, biomasse

Martano: mosaici, carta pesta, pietra leccese e lino

Castrignano: patrimonio rurale, cibo e cultura contadina

18.00 - 23.00

Cena di comunità in Castrignano

6 ottobre

LEARNING BY DOING; BUONE PRASSI DI SVILUPPO LOCALE

10.00 - 12.00

Martano: visita presso la Cooperativa Nuova Generazione

Cutrofiano: visita al Museo della Ceramica

Corigliano: visita in azienda tecnologica LATO

12.00 - 14.00

Degustazioni di prodotti tipici locali e visita in azienda a Melpignano

18.00 - 22.00

Castrignano: Fiera aperta ed open space di presentazione degli esiti

dei workshop e delle attività di learning by doing.

Festa di comunità con cena e musica

22.00 - 24.00

Cutrofiano: Festival di musica e cultura popolare "Li Ucci"

7 ottobre

DAL PASSATO AL FUTURO: PIANIFICAZIONE DI NUOVE ATTIVITÀ DI COOPERAZIONE

10.00 - 13.00

Galatina: accoglienza istituzionale da parte della comunità locale, visita alla Chiesa di Santa Caterina con Santa Messa e passeggiata nel centro storico

13.00 - 14.00

Buffet presso il Comune di Galatina

14.00 - 16.00

Riunione operativa di partenariato e presentazione del progetto di cooperazione transazionale "Straw&Stone"

18.00 - 22.00

Visita culturale a Lecce e cena di arrivederci

8 ottobre

PARTENZA

* Quarta Caffè
 quotidiani sono assai
 gustati soprattutto
 nei mesi estivi
 di Lecce dal lunedì
 al venerdì
 il Messaggero
 € 1,20. La domenica
 con l'inserto
 Tuttomercato
 € 1,20

NUOVO di Puglia Quotidiano Lecce

Domenica
 7 ottobre
 2012
 Anno XII
 N° 277
 € 1,20*

Direzione e Redazione: LECCE, via San Leonardo, 85. Abbonamento:
 Italia: un anno (12 numeri) € 12,00. Spese di spedizione € 2,00. Per
 abbonamenti e arretrati: TARANTO, via XX Settembre, 1. Tel.
 099-453339-453321. E-mail: abbonamenti@quotidianodipuglia.it

www.quotidianodipuglia.it

LA GUSTOSOFIA

Dal primo al dessert
 tutti a tavola con l'uva

Alle pagg. 32 e 33

L'INTERVISTA

Sangiorgi: nel mio libro
 una passione rovente

A pag. 35

L'INIZIATIVA

Gratis al circo Togni
 all'interno il coupon

A pag. 34

GALATINA

Fino a lunedì incontri con imprenditori locali

Lituani in visita per promozione e sviluppo

di Tommaso MOSCARA

Durerà una settimana la visita della delegazione lituana giunta nel Salento per incontri con delegazioni locali allo scopo di favorire la promozione e sviluppo del territorio. Iniziativa il 2 ottobre terminerà lunedì 8. L'iniziativa intende rafforzare le capacità delle comunità rurali della Regione lituana di Panevezys e del territorio del Gal Isola Salento, di cui fa parte anche Galatina, di programmare ed implementare progetti attraverso lo scambio di buone prassi, di attuazione delle strategie di sviluppo locale secondo l'approccio Leader.

«Due realtà, un solo scopo: sviluppo sostenibile e attrattività delle zone rurali», è il tema dell'iniziativa organizzata dal Gruppo di Azione Locale Isola Salento in partenariato con la Presidenza della regione lituana di Panevezys, il Gruppo di Azione Locale Wg Panevezys e la Onlus Reti di Pan. Durante la giornata odierna, la delegazione, accompagnata dal sindaco Cosimo Montagna, il vicesindaco Roberta Forte, l'assessore Alberto Russi ed alcuni consiglieri comunali, farà tappa a Galatina e saranno ospiti a palazzo Orsini. I rappresentanti lituani, avranno modo di visitare il centro storico cittadino e partecipare alla messa solenne presso la Basilica di Santa Caterina, per concludere con una conferenza. «Un importante momento di sinergia cosmopolita - la definisce l'assessore Russi - rapportarci con altre realtà, amplia le nostre conoscen-

ze ed apre nuove frontiere nel mercato internazionale».

Le imprese locali potranno infatti stabilire contatti, durante questi giorni, utili ad approfondire le opportunità del mercato lituano nei settori dell'agroalimentare, del commercio, dell'artigianato e del turismo. Sono in tutto 15 rappresentanti della Regione lituana del Panevezys, in rappresentanza di vari setto-

ri, tra i quali amministratori, membri del Gal, imprenditori di diversi settori, educatori, esperti di cultura e tradizioni locali. «In un mondo globalizzato, soprattutto con la crisi che stiamo vivendo nella nostra nazione, è utile aprire nuove frontiere - continua Alberto Russi - in particolare in un mercato, come quello dell'Est Europa, che offre sicuramente buone opportunità».

Dvi realybės, efektyvi, darni vietos plėtra ir

Panevėžio rajono bendruomenių bei rajono Vietos veiklos grupės administracijos atstovai sėmėsi patirties, stiprino įgūdžius, pristatė savo veiklas, užmezgė asmeninius kontaktus, dalyvaudami bendrose su vietos gyventojais veiklose, susipažindami su vietos projektais, amatais, smulkaus ir vidutinio verslo pavyzdžiais spalio 2–8 dienomis, dvišalės tarptautinės konferencijos metu Pietų Italijoje, Isola Salento vietos veiklos grupės teritorijoje.

Praktiniai užsiėmimai. Dalyviai išbandė Lečės akmenų skulptūros meną.

Rasa VISOCKIENĖ,
Dainius GRIZAS

Pirma konferencijos diena buvo skirta Panevėžio ir Isola Salento rajonų bei įgyvendinamų vietos plėtros strategijų pristatymui. Konferencijos atidarymo proga sveikinimo žodį tarė Isola Salento vietos veiklos grupės prezidentas Cossimo Marrocco, Vernolė miestelio vicemerė Papa Lucia, Melpignano savivaldybės meras Ivan Stoneo, kooperatyvo Reti di Pan prezidentas Giovanni Avenaggiato bei Panevėžio rajono vietos veiklos grupės pirmininkas Eugeņijus Lunskis.

Kalbėjusieji šeiminiškai išreiškė didelį susidomėjimą mūsų šalimi, mūsų rajonu bei norą tęsti ir stiprinti pradėtą bendradarbiavimą. Buvo pasidžiaugta, kad užsimezgęs bendradarbiavimas tarp dviejų vietos veiklos grupių šį kartą suteikė galimybę susitikti konkrečioms asmenims, pasimokyti vieniems iš kitų, apsiliekti turimomis žiniomis ir patirtimi. Tikimasi, kad tai padės užmegzti ne tik asmeninius, verslo ryšius, bet ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą tarp savivaldy-

bių. Konferencijos tikslai bei šiuo metu baigiamas rengti Isola Salento ir Panevėžio rajono vietos veiklos grupių tarptautinio bendradarbiavimo projektas „Šiaudai ir akmuo – tvirtos ir stiprios partnerystės pagrindas“ buvo pristatytas ne tik konferencijos metu, bet ir vietinėje televizijoje. Pirmos dienos vakare mūsų grupė susipažino su asociacijos „Nuovi Orizzonti di Strada“ vykdoma veikla, kulinariniu paveldu, edukacinėmis programomis, skirtomis perduoti savo krašto tradicijas, senovinius maisto gaminimo būdus.

Antra konferencijos diena buvo skirta LEADER gerosios patirties bei vietos plėtros strategijos įgyvendinimo Italijoje pristatymui. Lankydami vietos įmonėse, ūkiuose, susipažinome su skirtingais įgyvendintais ar įgyvendinamais vietos projektais, naujomis iniciatyvomis. Pirmiausia susipažinome su agroturistiniu ūkiu „Masseria Copertini“. Jo šeiminiškai pristatė savo ūkyje vykdomas veiklas ir teikiamas paslaugas lankytojams bei svečiams. Jie pasakojo, jog dalis senovinių pastatų buvo atstatyta gavus LEADER progra-

Panevėžio rajono atstovai mokomojo – pažintinio vizito agroturistiniame ūkyje „Masseria Copertini“ metu.

Panevėžio rajono atstovų praktiniai mokymai. Laima Kiškienė moko verti lietuviškus sodus.

mos paramą, o nauji pastatai buvo statomi senoviniu būdu, naudojant Lečės akmenį, pačių šeiminių jėgomis ir lėšomis. Šeiminiškai, lydėdami po savo agroturistinio ūkį, rodė mums auginamas daržoves, iš savo sodo vaisių gaminamas uogienes, vašino šeiminiškės keptais pyragais, kuriais ji džūgina visus agroturizmo ūkyje besilankančius svečius.

Vėliau vyko į didaktinį „San Biagio“ ūkį Kalimera miestyje. Dalyviams buvo pristatytas vietos plėtros strategijos paramos lėšomis įgyvendinamas projektas – edukacinės veiklos pritaikytų patalpų statybos darbai. Aplankėme ūkyje auginamą ir puoselėjamą didelį lauką, kuriame auginami prieskoniniai aromatiniai augalai, naudojami maisto gamybai bei čia vykdomoms edukacinėmis programoms įgyvendinti, juos galima skinti, uostyti, ragauti. Didak-

tiniame ūkyje lankytojai (dažniausiai moksleivių grupės) supažindinami su senoviniomis darbo ūkyje būdais, čia auginamais buivolais, prieskoniniais aromatiniais augalais, jų naudojimu, jiems pristatoma graikiškosios Salento dalies istorija, kultūra, lankytojai vašiniai įvairiais sūriais, gaminamais iš buivolų pieno. Visą edukacinės programos kelią patyrė ir mūsų grupė, ragavome, lietėme, kvėpavome, klausėme ir pajutome dalelę šio krašto savinimo ir išskirtinumo.

Italijos vietos plėtros strategijos didėle dalis priemonių skirta verslo sektoriui, todėl svarbus vizito tikslas – aplankyti verslo įmones. Po pietų susipažinome su vietos verslo įmone „PIMAR“. Jos pagrindinė veikla – vietinio akmens, vadinamo „pietra leccese“, kasyba ir apdirbimas, įvairios produkcijos gamyba.

Kadangi šis akmuo yra nesun-

kiai apdirbamas, iš jo yra sukuriami įspūdingi rankų darbo autoriniai darbai, naudojami tiek eksterjere, tiek interjere. Didžioji iškaskamo akmens dalis yra pjaustoma blokeliais ir naudojama statybai. Iš šio akmens yra sukurti Italijos baroko sostinė vadinamo Lečės miesto senamiesčio architektūriniai šedevrai bei mažų aplinkinių miestelių pastatai, išlikusios architektūrinės detalės. Todėl visi nesunku suprasti, kad įmonė tęsia šiam kraštui savitas tradicijas ir toliau kuria įspūdingo grožio vietinius kūrinius, sėkmingai vystydama ir plėsdama savo veiklą, eksportuodama savo produkciją į daugybę pasaulio šalių (Rusiją, arabų kraštus, Europą).

Vizito metu aplankėme karjerus, kur kasamas akmuo, susipažinome su skirtingomis jo rūšimis, aplankėme įmonėje įrengtą ekspoziciją, dirbtuves, kur vyksta kūrybinis darbas, sandėlius, iš kurių eksportuojama produkcija. Įmonės veikla – tai vienas iš daugelio šeimos verslo pavyzdžių Pietų Italijoje. Dabartinė įmonės vadovė tęsia savo senelio pradėtą verslą, perimdama senelio, tėvo patirčių, išskodama ir taikydama naujas gamybos bei jos realizavimo būdus. Iš kartos į kartą perduodama patirtis iš mažo šeimos verslo padėjo tapti didele ir sėkminga įmone.

Vakare konferencijos dalyviai susipažino su Melpignano savivaldybės didžiausiu Salento regione kultūrinio projekto, pristatančiu ir populiarinančiu tradicinę *pizzica* muziką, 1000 gyventojų turintis Melpignano miestelis baigiamajame renginyje šiemet sulaukė 120 000 dalyvių.

vienas tikslas – patrauklus gyvenimas kaime

Panevėžio rajono atstovų surengtos mugės akimirks Castrignano dei Greci miestelyje.

Susitikime Melpignano piliečių dalyvavo ir bendruomenės kooperatyvo nariai, kurie detalai pristatė savo įsikuriamą ir vykdomas veiklas – suaktyvinti rengimas ant miestelio gyventojų namų stogų ir gautos energijos realizavimas. Ši iniciatyva sulaukė didelio Panevėžio rajono dalyvių susidomėjimo. Bendruomenės kooperatyvo nariai džiaugėsi, kad vykdomos atsinaujinančios energijos veiklos, padeda miestelio gerovės kūrimui, kad gautus pinigus pati bendruomenė gali nuspręsti kur investuoti (surenontuoti gatvę, survarkyti vaikų žaidimo aikštę ar pan.).

Trečią konferencijos dieną vyko praktiniai užsiėmimai ir mokymasis iš patirties. Martano miestelio pilies kieme buvo įkurtas vietinių amatų kiemelis, ten konferencijos dalyviai susipažino su vietos amatininkais, amatais – figūrų, detalių lipdymu iš popieriaus skianteliu, sudrėkintų klijais (vadinamuoju „carta pesta“), mozaikų gaminiu, vietos kalvyste, skulptūrų, darbų iš vietinio akmens kūriniu, siuvinėjimu, mėsraškavimu, pynimu, vietine kalvyste. Pasiskirstėme į tris grupes: amatu, maisto gaminto ir atsinaujinančios energijos bei ekologinės statybos iš šiaudų ir išbandėme save naujose veiklose. Kurėme skulptūrelės minėtajai technikai „carta pesta“, lipdėme mozaikas, skaptavome vietinį akmenį, bandėme mezgimo, rišimo, pynimo technikas, statėme akmeninę tvorą, mokėmės gaminti tradicinius maisto patiekalus, aplankėme vietinio kalvio dirbtuves. Grupelių užsiėmimai vyko trijuose mies-

teliuose: Martano, Melpignano ir Castrignano.

Mūsų grupės nariai mokė savo amato, pristatė mūsų krašto tradicijas, kulinarinį paveldą, ekologinę statybą iš šiaudų briketų, kuria ypač domėjosi vietos gyventojai, verslininkai. Praktinių užsiėmimų metu buvo pademonstruotas bekarasės statybos iš šiaudų būdas: šiaudų ryšulių perrišimas, sienos suvirtinimas, aptinkavimas molu.

Vakare dalyvavome Castrignano vietos bendruomenės surengtame bendrame tarpkultūriniame renginyje, kurio metu ragavome Salento regiono tradicinius patiekalus bei patys vaišinoje mūsų dalyvių išvirta gilių kava, namine duona, bulvėmis su spingine, ruginių miltų blynais. Vakare skambėjo dviejų šalių, dviejų regionų liaudies muzika, dainos. Maloniai nustebino šiltas miestelio bendruomenės sutikimas, ant stalų stovėjo iš skirtingų gėlių sukurta puokštelė su Lietuvos vėliavos spalvomis. Ilgai neįsijaušė sutiktų žmonių veidai, šypsenos ir šiltas draugiškas bendravimas.

Priešpaskutinę konferencijos dieną lankėme dvi vietas: jomos. Kooperatyve „Nuova Generazione“ Martano miestelyje susipažinome su alyvuogių aliejaus bei konservuotų daržovių gamyba. Kooperatyvo atstovas pristatė jomos veiklas, gamybos procesą bei gaminamą produkciją. Kooperatyvo išskirtinis aliejaus gaminamas tik iš šio regiono alyvuogių pasižymi ypač aukšta kokybe ir išskirtiniu skoniu. Kooperatyvas turi apie 1200 narių ūkininkų ir verčia vynu, aliejaus gamyba nuo so-

dinukų sodinimo iki produkcijos realizavimo.

Paskutinėje inovatyvių technologijų įmonėje „LATO“ susipažinome su taikomomis naujovėmis, įvairiais dizaino sprendimais, naujų medžiagų panaudojimu praktikoje. Įmonė siekia savo veiklomis apjungti skirtingų įmonių, konkuruojančių tarpusavyje, produkciją ir ją pristatyti. Įmonės tikslas – konkuruojančias įmones skatinti vystyti veiklas bendradarbiaujant.

Po pietų vyko Panevėžio rajono mugė Castrignano miestelyje esančiame parke, priklausančiame kooperatyvui „Reti di Pan“. Mugės metu mūsų grupė pristatė tradicinius patiekalus, mokė verti sodus iš šiaudų, marginti vaslui margučius, pristatė šiaudinę statybą, kalvystę, šiaudų briketų gamybą, linininkystę, ekologinį ūkininkavimą. Kiekvienas dalyvis pristatė savo veiklas, amatus, verslą, darbus, produkcijos pavyzdžius, bendravo su vietos gyventojais, mugės lankytojais. Mugės metu skambėjo abiejų šalių muzika, susipažinome su tradiciniais šokiais, vietos amatais. Tikimės, kad užsimezgę asmeniniai kontaktai tarp mūsų grupės ir vietos verslo, kultūros, amatų atstovų taps pirmu žingsniu plėtojant tolesnį bendradarbiavimą.

Paskutinę konferencijos dieną susitikome su Isola Salento vietos veiklos grupės teritorijos didžiausia Galatina savivaldybe, kurioje gyvena apie 30 000 gyventojų. Savivaldybės meras pasveikino Lietuvos delegaciją ir išreiškė norą, kad ateityje užsimegtų ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Panevėžio rajono vietos veiklos grupės pirmi-

Praktiniai užsiėmimai. Saulius Kronis mokosi vietinio amato – akmeninių tvorų statybos.

Susitikimas Galatina savivaldybėje. Iš kairės: Panevėžio r. VVG projektų vadovė-administratorė Rasa Visockienė, Isola Salento VVG prezidentas Cosimo Marrocco, Panevėžio r. VVG pirmininkas Eugenijus Luskis, Galatinos savivaldybės meras Cosimo Mountagna.

Vaido Virbalo nuotraukos

ninkas E. Luskis pristatė Panevėžio rajoną bei pasidžiaugė konferencijos veiklomis, dalyvių gauta patirtimi bei viltimi, kad pradėtas bendras dviejų vietos veiklos grupių tarptautinis projektas suteiks dar daugiau galimybių vietos gyventojams, regionų vystymuisi, gyvenimo kaimiškose vietovėse kokybės gerinimui.

Vakare dalyviai aplankė Lecce miestą bei žymiausias baroko architektūros objektus.

Tikimės, jog kiekvienas kon-

ferencijos dalyvis, kad ir nedidelę dalelę patirties pasiėmė sau, kad ši patirtis padės kasdieninėje veikloje, darbe, bendruomeniniame gyvenime, kad dvi skirtingos realybės visiems dalyviams padovanotų vieną didelę patirtį, norą duoti ir imti, norą dalintis ir kurti, taip stiprinant, gražinant savo kaimą, savo kaimą ar savo rajoną. Panevėžio rajono vietos veiklos grupė tikisi, kad gauta patirtis prisidės prie aktyvesnio patirties dalyvavimo vietos plėtros strategijos įgyvendinime.

Tarptautinės konferencijos išlaidos apmokėtos pagal VVG mokymų projektą „Panevėžio rajono vietos veiklos grupės ir potencialių vietos projektų pareiškėjų gebėjimų bei aktyvumo stiprinimas“ (Nr. 4PV-KP-09-2-003300), pagal sutartį „Paramos sutartis pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Parama VVG veiklai, įgydžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“, veiklos sritį „Parama vietos plėtros strategiją įgyvendinantiems asmenims mokytis, konsultuoti“ ir „Parama potencialių vietos projektų vykdytojų, esančių VVG teritorijoje, aktyvumui skatinti“.

